

Laki

sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 9, 10, 12 ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 ja 39 § osaksi laissa 670/2015, ja

muutetaan 3 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti, 7 §, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 ja 24 §, 26 §:n 1 momentin 3 kohta, 27 §:n 1 momentti, 28 ja 29 §, 30 §:n 3 momentti, 35 §:n 2 momentti ja 38 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 13, 28 ja 29 § sekä 30 §:n 3 momentti laissa 467/2011, 7 § osaksi laissa 328/2019, 8 §:n 5 momentti laissa 670/2015, 24 § osaksi laissa 984/2016, 27 §:n 1 momentti laissa 984/2016, 35 §:n 2 momentti laissa 95/2018 ja 38 § osaksi laissa 670/2015, seuraavasti:

3 §

Toimivaltaiset virkamiehet ja sakkomääräyksen soveltamisala

Sakkovaatimuksen antaa poliisimies. Mainittu vaatimus voidaan antaa myös syyttäjän pyynnöstä. Rikesakon määrää poliisimies tai syyttäjä.

Tullimiehen, rajavartiomiehen ja erätarkastajan toimivallasta antaa sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys säädetään erikseen.

4 §

Epäillyn suostumus

Suostumus annetaan sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai rikesakkomääräyksen antavalle tai muulle esitutkintaa suorittavalle virkamiehelle taikka syyttäjälle. Suostumuksen vastaanottavan virkamiehen on pyrittävä varmistamaan, että epäilty ymmärtää suostumuksensa merkityksen ennen sen antamista.

7 §

Esitutkinta

Sakon ja rikesakon määräämiseen liittyvässä esitutkinnassa on kuultava asianomistajaa ja rikkomuksesta epäiltyä.

Tässä laissa tarkoitettun rikkomuksen selvittämiseksi toimitetaan esitutkintalain (805/2011) 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettu suppea esitutkinta, jossa selvitetään ainoastaan ne seikat, jotka ovat välttämättömiä sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai rikesakkomääräyksen antamiseksi.

Esitutkinta saadaan tällöin toimittaa noudattamatta mainitun lain 4 luvun 10 §:n 2 momenttia ja 13 ja 16 §:ää sekä 7 luvun 14—16 §:ää.

Jos asianomistaja ei ole suostunut asian käsittelemiseen tämän lain mukaisessa menettelyssä, asian jatkokäsittelyä varten esitutkinta on suoritettava syyteharkinnan edellyttämässä laajuudessa.

8 §

Sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen ja rikesakkomääräyksen sisältö

Sakkovaatimuksessa ja sakkomääräyksessä on mainittava rikkomuksesta vaadittava tai määrättävä sakkorangaistus ja menettämisseuraamus sekä rikesakkomääräyksessä rikesakon määrä ja menettämisseuraamus.

Sakkovaatimuksen ja sakkomääräyksen yhteydessä on ilmoitettava rikosuhrimaksun määrä.

11 §

Tiedoksianto

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys liitteineen on annettava tiedoksi rikkomuksesta epäillylle heti 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun esitutkinnan päätyttyä tai, jollei se ole mahdollista, mahdollisimman pian sen jälkeen noudattaen, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa säädetään haasteen tiedoksiannosta rikosasioissa. Jos rikkomuksesta epäilty on mainitun lain 12 luvun 2 §:n ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu syntyakeinen vajaavaltainen, tiedoksianto toimitetaan vain hänelle.

---

13 §

Sakkovaatimuksen toimittaminen syyttäjälle

Sakkovaatimus sekä tieto rikosuhrimaksun määrästä on tiedoksiannon jälkeen viivytyksettä toimitettava syyttäjälle rangaistusmääräyksen antamista varten.

24 §

Rangaistusmääräyksen antaminen

Syyttäjän on viivytyksettä tarkastettava hänen käsiteltäväkseen tullut sakkovaatimus sekä annettava rangaistusmääräys. Määräys voidaan allekirjoittaa myös koneellisesti. Sakkovaatimukseen perustuvaa rangaistusmääräystä ei saa kuitenkaan antaa ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut vaatimuksen tiedoksiannosta.

Rangaistusmääräyksen sisällöstä on voimassa mitä 8 §:ssä säädetään sakkomääräyksen sisällöstä.

Tarvittaessa syyttäjän on ryhdyttävä viivytyksettä toimenpiteisiin lisätutkimuksen suorittamiseksi taikka sakkovaatimuksessa olevan virheen tai puutteen korjaamiseksi.

26 §

Rangaistusmääräyksen antamisen esteet

Syyttäjä ei saa antaa rangaistusmääräystä, jos:

3) sakkovaatimusta ei ole annettu tiedoksi ennen syyteoikeuden vanhentumista;

27 §

Seuraamuksen ja teon uudelleenarviointi

Jos syyttäjä katsoo, että rangaistusmääräys on annettava ankarampaan seuraamukseen johtavana kuin sakkovaatimuksessa on ilmoitettu, syyttäjän pyynnöstä on annettava uusi vaatimus ja aikaisempi vaatimus peruutettava. Pyyntöön on liitettävä tarvittavat tiedot 2 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen tai määräyksen antamiseksi. Asianomistajalta ei tarvitse pyytää 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta uudelleen.

28 §

Rangaistusmääräyksen antaminen vaadittua lievempänä

Syyttäjä saa rangaistusmääräyksessä määrätä omasta aloitteestaan tai 25 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella sakkorangaistuksen sakkovaatimuksessa vaadittua lievemmäksi, jos syyttäjä katsoo rikkomuksen tai vastaajan maksukyvyn sitä edellyttävän.

29 §

Rikesakkomääräyksen antaminen

Jos syyttäjä katsoo, että rikkomuksesta on sakkovaatimuksessa vaaditun sakkorangaistuksen asemesta määrättävä rikesakko, hänen on annettava rikesakkomääräys.

30 §

Toimenpiteistä luopuminen ja syytteen nostaminen

Jos syyttäjä nostaa syytteen, hänen on poistettava sakkovaatimus.

35 §

Valitus

Valitus sakkomääräyksestä ja rikesakkomääräyksestä on tehtävä 30 päivän kuluessa määräyksen tiedoksiannosta. Valitus rangaistusmääräyksestä tehdään 60 päivän kuluessa suostumuksen antopäivästä. Valitus rangaistusmääräyksestä saadaan kuitenkin aina tehdä 30 päivän kuluessa määräyksen antamisesta.

38 §

Täytäntöönpano

Tämän lain mukaisessa menettelyssä määrätyn seuraamuksen sekä rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Sakon, rikesakon ja menettämisseuraamuksen raukeamisesta säädetään rikoslain 8 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Ennen tämän lain voimaantuloa annettuun rangaistusvaatimukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri